

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămănal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director : MARIAN SASU.

Prim colaborator : TOMA COCIȘIU

COLABORATORI :

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Breazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrengha.

ABONAMENT : 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și paritice. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

La nașterea Domnului.

Nașterea Dlui Cristos este sărbătoarea cea mai însemnată, prin care se arată mai evident generositatea și înfrățirea cerului cu pământul. Da'o înfrățire și încă din cele mai divine și sublime trebuie să umplă întreg sufletul și inima unui bun creștin, atunci când își reamintește, că în această sfântă și aleasă noapte s'a născut Isus-Mântuitorul, cel care a fost primul, cel mai blând și idealist învățător, dascălul-dascălilor care prin adevăratele-i învățături pline de bunătatea-i divine, a răscolit, biruit și schimbat întreagă fața lumii antice, plină de zeități păgâne, idoli și chipuri cioplite fără nici o putere.

Steaua este primul semn divin, prin care se vedește în mod minunat, această înfrățire a cerului cu pământul. Ea este stema Dlui Cristos, căci prin ea și razele ei s'a descoperit, și s'a arătat

Biblioteca

magilor locul unde și ieslea în care a fost să se nască Mântuitorul.

Născutu-s'a prin voia Tatălui ceresc Isus-Domnul nostru împăratul veacurilor viitoare, nu în palate mărețe pline de strălucire, ci în o peșteră umedă, și în ieslea încălzită abia prin suflarea vitelor necuvântătoare...

O! Modestia și bunătatea lui Dzeu cea nemărginită, care în mod așa miraculos și umil, a finut să arate lumii forma de înfrățire și izbăvire a omenirii.

Tresăriți de bucurie suflete obidite cari erați pline de osândă, sălțați toate neamurile, vibrați și zguduiți-oră toți munții și toate vietățile pământului, aducând laudă și mărire Celuia prin care bunăvoința Tatălui a lăsat să fie înfăptuită această tainică înfrățire.

Sufletul și întreagă-ne ființa ar trebui să se umplă și tresalte de bucuria aceasta fără seamăn, meritând câtuși de puțin asupra acestui mister care ne reamintește venirea bunului Mântuitor pe pământ în aceea sfântă noapte de Crăciun. Cade-se ca și noi cu inimă curată să așteptăm și primim pe blândul Mielușel, ce pentru mântuirea sufletelor noastre s'a dimis a se coborî pe pământ, dându-ne astfel pilda cea mai elocuentă de iubire, generozitate și înfrățire.

Iar pentruca această legătură tainică și supra omenească, să aducă roade cât mai îmbelșugate, e bine și frumos a ne reaminti de mizeria în care s'a născut Isus asemănându-l cu copiii orfani sau lipsiți, pe cari ajutorându-i și îndulcindu-le măcar și pentru zilele ss. sărbători traiul amărât, am face să tresalte plină de bucurie și fericire inima bunului Isus.

Ocazie binevenită și foarte nimerită, pentru oamenii cu bună stare, de-a produce o mângâiere și alinare, făcând astfel ca nașterea Dlui să nu fie serbătorită

numai de formă. „Cine are urechi de auzit, să audă“
și bunul Dumnezeu le va reda ajutorul, sporindu-l înzecit.
Galfiu, Decembrie 1929.

Traian Brătioiu
inv. dir.

Creiați școlii active condițiile dezvoltării ei integrale.

XVIII.

Cu toții știm, cum în câte-o zi, isbutim așa de ușor și de frumos în școală, încât la sfârșitul muncii, mergem acasă înviorați de satisfacția succesului ușor. Dar tot așa știm, cum altedăți alte succese, nu ne mai încântă, pentru că ne-au costat prea mult suflet. Apoi datele, când cu și mai mari eforturi nu ne putem ajunge ținta? Cât de grea este atunci mahnirea noastră. Din senin vedem apoi, cum iarăș ni se dreg lucrurile spre bine. Ce-a fost? Cerul turbure al sufletului, fie al învățătorului, fie al copilului, sau a fost pe toată linia. A fost indispoziția, pe care trebuie s-o știi înlocui, ca să poți isbuti.

Dacă cerul turbure, sau senin, are efecte asupra noastră, dacă lumina sufletului nostru poate însenina sufletul copiilor, înțunecul lui, poate împrăști multă ceață în atmosfera clasei. Într-o asemenea atmosferă critică, mai poate fi mirare, dacă totul se învârtă pe loc, într'un marasm chinuitor, fără licărire de progres? Dar desolarea noastră în urma astorfel de eșecuri, pentru senzația strania a sleirii atâtor puteri? Este ceva, despre cecece s'a scris mai puțin în literatura noastră pedagogică, dar de-o semnificație atât de mare, pentru foloasele ce le-ar putea aduce, dacă s'ar îndrepta, încât un avertisment pentru producerea reverimentului, ce se impune, trebuie bine primit.

Dacă s-a spus că cea mai mare biruință a omului este cea, în care s-a putut birui pe sine însuși aceasta înseamnă și că începutul tuturor biruințelor lui, trebuie să fie dobândirea libertății de acțiune, dela chiar eul său, pentru care uneori n'ajung eforturile obicinuite, ci trebuie chiar o morală eroică. Învățătorul, oricât de inundat i-ar fi sufletul, de nouri negrii, înainte de-a deschide ușa clasei, trebuie să deschidă mai întâiu obloanele lui, ca să'i între lumina. Cu sufletul luminat întrând, va arunca o privire senină asupra clasei, pentru a se sesiza de dispoziția generală a ei, de tonul spiritului comunității. Licăritul ochilor, vibrația glasului, gestul cu care este primit, arată ce cautăm. Lipsese înviorarea? produc o ilaritate. Ea reușește cu atât mai bine, cu cât diversitatea, prin care se produce, nimereste mai bine ținta, când adecă atinge dintre elevi, pe aceia cari, prin

felul lor de-a fi, pot influența și asupra altora. Dican, eri seară trecând pe lângă voi, te auziam cetind cu glas tare în casă, cine mai asculta la tine? Am fost în Atelier, e o mare rânduială acolo. Care e societatea de Atelier? Joane, tu știi unde sunt prunișorii lui N. N., pe Coță; când mergi acasă spune-i să și-i vărue, sau să-i închidă cumva, ca să nu-i roadă epurii, ori caprele peste earnă. Stărnirea unei mari curiozități, încă animează: Astăzi întreb întâiu și întâiu pe ceice n'au celit acasă. Sunt curios de rezultatul raportului, ce-l voiu cere astăzi societăților voastre. Câteodată totul se reduce la imprăștierea unui humor. În tot cazul, constatarea dispoziției generale se impune nu numai pentru încercările de ameliorare a ei, dar și ca act de mângâiere, a învățătorului, când lucrurile, n'ui vor merge bine, în proporție cu energia chelluită.

A pricepe totul, însemnează a răbdă mult, fără a descurajă și aceasta să cere învățătorului mai mult ca oricui, fiindcă are de-a face cu cei mai repricepuși. Abuzuri de drept, acte brutale nu pot decât să scadă autoritatea învățătorului, prestigiul școalei și să greveze și mai mult situația.

După dispoziția generală, trebuie să mai avem în vedere și dispoziția specială a fiecărui elev, cu care avem de lucru. Este deosebire între felul de a privi această dispoziție și aceea, ce să cere ca s-o creiezi la începutul unei lecțiuni. Dispoziții aduse de acasă, create de năcazurile vieții, de loviturile sorții, cer și tratamente cu speciale doftorii sufletești, de cari sufletul învățătorului încă trebuie să împartă celorce au lipsă de ele. Nu trebuie uitat nici un moment, că năcazurile vieții de acasă au repercusiuni și asupra copiilor, cari aduc ecourile lor, la cari noi trebuie să plecăm urechea și cari imprimă fiecărui copil nota ce el o adaugă spiritului clasei.

Inimile copiilor sunt ca florile: se deschid în lumina și căldura soarelui și se închid în bezna întunerecului.

(Va urmă)

Alexandru Duilea
învățător

Nașterea lui Iisus.

Pe drumul nisipos ce duce dela Jerusalem spre Vitfleem, doi oameni, își continuau tăcuți drumul. Pe fețele lor posomorite și melancolice, se putea lesne citi oboseala, ce-i chinuia de atâta vreme. Picioarele lor călcau cu nesiguranță în praful de pe drum.

Erau doi călători, plecați — din poruncă împărătească — să se inscrie la fața locului de unde erau născuți.

Unul era un bărbat bătrân, cu fața arsă de soare și plină de sudori, cu ochii blânzi și gânditori.

Alături de el, o femeie tânără, o fecioară evlavioasă, în vâlită într'o haină lungă, de sus până jos, își târa picioarele obosite, prin praful de pe drum. Erau îmbrăcați în haine sărăcicioase și prăfuite de atâta amar de drum. Ochiul lor umezi, căutau mereu în zare, doar vor zări un loc, unde să se odihnească.

Soarele aproape de orizont, trimitea prin razele lui, par'că, o îmbărbătare, oboșiților drumeți.

Tânăra femeie, îngreuiată de sarcina pântecelui ei feciorelnic, abia mai putea să-și târască picioarele; ochii ei umezi căutau ceva în depărtare... nu se zărea nimic decât conturul dealurilor, învăluite într'o ceață destul de deasă. Din ochii ei albaștrii și nevinovați, două șiroaie de lacrimi se rostogoleau pe fața ei palidă și obosită; suspine adânci, ieșite din adâncul sufletului ei chinuit, se pierdeau pe buzele-i arse de soare. Inima i-se strângea de durere, picioarele-i tremurau, greutatea pântecelui o apăsa, o sete grozavă îi smulgea ultima putere.

— Iosif! Nu mai pot merge...; un oftat adânc izbucni din pieptul ei tânăr.

Dar iată că de după un dâmb, printre ramurile unui maslin, rătăcit la marginea drumului, Iosif, care era ceva mai înainte, zărește la o depărtare, nu prea mare, casele unui orașel.

— *Vitfleemul!*... Iată Marie Vitfleemul!... și se oprește.

Maria grăbește pașii; inima i-se umplu de bucurie; par'că nu mai simțea nici o greutate; oboseala i-se curmase ca prin minune...

În fața lor, orașelul Vitfleem plin de zgomot, era îmbrăcat într'un văl des de ceață. Soarele își trimitea ultimele raze de un colorit roșietic; își lua, par'că, rămas bun dela tovarășii lui de drum, pentru a pleca să se odihnească undeva, în depărtare.

Turme de oi pășteau pe câmpia verde dela marginea orașului.

Drumeții se opresc. Fețele lor obosite și pline de sudori, capătă o înfățișare veselă; oboseală nu mai simt; de acum, nu mai puțin mai au de mers, și sunt în Vitfleem, unde un cămin draguț, îi vor adăposti o noapte. Odihna le era acum ultima dorință.

Drumul cobora printre maslini inverziți; o adiere plăcută de vânt și un miros dulce de verdeață, le improspăta puterile.

La marginea orașelului, la o fântână dorită atât de mult, călătorii se opresc. Iosif se apleacă, ia apă, pe care o bea cu lăcomie nespusă. Maria se așează jos. Fața ei era acum rumenă și veselă iar ochii ei albaștrii păreau și mai evlavioși. Oboseala, ce o chinuise atât de mult, i-se pierdea prin picioare în pământ. Totuși greutatea pântecelui o simțea încă bine și să gândea că incurând va fi mamă.

Iosif îi întinde ulciorul de lemn nu apă, pe care ea o bea mulțumită.

— Ude ne vom odihni, Iosife, peste noapte? întrebă Maria cu o voce plină de armonie.

Fața lui Iosif își recăpătă trăsăturile ei posomorite. Căută, cu ochii ceva în pământ și nu putu da nici un răspuns.

Ajunși în oraș, Iosif își căută rudeniile și prietenii din copilărie. Îi găsi însă pe toți ocupați cu străinii, ce în acea noapte îi aveau ca oaspeți. Mai rătăcesc ei prin orașelul, plin de șgomot, însă nu găsesc nici un loc de odihnă pentru noapte. În picioarele lor, prăfuite și fierbinți, simțiau iarăși oboseala călătorii...

Dar cum?... Nimeni, par'că, nu vrea să-i bage în seamă; nimeni nu se îndură să-și îndrepte privirile spre acești străini; toți sunt prea ocupați ca să poată sta să asculte rugămintea acestor oboșiți și necunoscuți. Și întunerecul eră tot mai cu-prinzător. Răcoarea de seară nu le făcea tocmai bine, după un drum așa de obositor. Ar fi dorit și ei să-și odihnească trupurile chinuite, pe un pat mai moale; dar pentru ei nu se găsea. Grijă că unde se vor odihni, îi apăsa și-i chinuia tot mai mult. Răcoarea era tot mai simțitoare; oboseala nu-i contenea. Pe la ferestrele înguste, zăriaui oameni veseli, mulțumiți că au unde se adăposti; dar ei erau lăsați în stradă, nimeni nu-i poftea să intre. Să mai colinde mult pe străzile acestui orașel, unde nu găsesc un pat să se odihnească?... Lacrimi fierbinți jucau în ochii Mariei; inima îi bătea de durere că nimeni nu se îndură să adăpostească o noapte, o femeie în starea în care ea se găsea.

Tot rătăcind astfel în căutarea unui adăpost, se trezesc la margina orașelului. Privirile lor se îndreaptă spre câmpia ce apăru în fața lor. Turme de oi, boi, și asini, pășteau încă pe câmpia plină de verdeață. Nu departe de oraș, zăresc o lumină. Cu pașii oboșiți se îndreptară intra'colo.

Lângă focul, din fața unei peșteri, un păstor pregătea cina; el observase că cei doi străini nu erau din părțile acelea. Iosif îi povesti cu amărăciune cât au colindat prin orașel și nimeni nu s'a îndurat să-i adăpostească și sfârși rugându-l să-i lase peste noapte, să se adăpostească la el.

Păstorul se arăta foarte bucuros, însă se scuză că nu are puțința să le ofere un loc prea potrivit pentru odihnă; le arătă unde se culcă ei — păstorii — și poate acel adăpost nu le va conveni.

Iosif îi mulțumi și-i spuse că se simt destul de bine și în acea peșteră.

În timpul acesta, Maria se așeză jos pe păjiște. Oboseala o copleși cu totul; simțea că nu va mai trece mult și va deveni mamă.

Pe fața lui Iosif se putea citi o mulțumire, că iată acum nu vor dormi sub cerul liber. Se îndreaptă spre Maria; cu zâmbetul pe buze îi arată mulțumirea lui; totuși ea nu era prea veselă: dureri lăuntrice nu i dădeau posibilitatea aceasta.

Păstorul pofti oaspeții la cină. Mâncarea împreună, apoi el le arată locul ce-l pregătise pentru odihna lor: era o iesle de vite, în care așternuse fân. Iosif și Maria se lasară jos pe fân și adormiră în curând. După cină păstorul se duse la turma lui.

Un somn adânc cuprinse pe bieții călători; mirosul de fân le făcea și mai dulce somnul.

Târziu de tot, Maria se trezește din somn în dureri. Dumnezeu a vrut ca în ieslea acelei peșteri, ea să nască. Durerile nu ținură mult și alături de ea un Copilaș nespus de frumos, o mângăia cu dragălaşenia Lui.

O lumină mare cuprinse întreaga peșteră. Iosif se trezește speriat din somn și nu-i venea să creadă nimic: i-se părea că totul este un vis. Când auzi vocea Mariei se desmeteci; totuși nu se putea liniști. Lumina puternică îl făcea să-i fie frică.

Maria privia mulțumită la Copilașul ei și se ruga lui Dumnezeu. Coruri de Heruvimi umplură cu armonia lor, umeda peșteră. Cerul se deschise... îngerii laudau, păstorii, veniți în grabă, stăteau înmărmuriți, alături de Iosif; dar armonia vocilor de Heruvimi îi îmbărbăta; se apropiară de iesle, se'nchinară și târziu de tot cu fețele plecate și smerite au părăsit peștera lăudând pe Domnul.

În zorii zilei, Magii veniseră și ei să se'nchine. Cu fețele smerite și obosite de drumul ce-l făcuseră și ei, se'nchinară și puseră înaintea Lui, darurile aduse.

În ziua următoare împărăția romană avea să numere cu Unul mai mult.

I. Breazu
inv.

Îmbunătățirea salariului.

După congresul din urmă guvernul a găsit câteva milioane pentru îmbunătățirea salariului, recunoaște că nu s'a făcut destul, însă mai mult nu-i deunde. Afirmarea cu nu-i deunde să se dea mai mult, s'o lăsăm incurcată. Deopildă alocația de 200 de milioane pentru propagandă culturală ar putea reveni școlii primare, căci ce altă menire are decât promovarea culturală. Și ar fi echital, chiar tăind din alte parte să se alătore ceva la salariul de mizerie al învățătorului începător.

Congresul din urmă a câștigat mult în prestigiu prin unirea forțelor de toate gradele, însă judecând din punctul de vedere al învățătorilor ambianța cu reprezentanții învățământului secundar și universitar nu e mulțumitoare din două motive:

Profesorii nu au retribuția numai aceea care se cuvine după leafa de bază, ci își rotunzesc salariile cu ore suplimentare, foarte îndreptățit altfel, pe când învățătorul supus unui supliciu, dacă e, normal ar trebui să fie, de 30 de ore, nu are posibilitatea profesorului de a-și mări astfel retribuția. În congres unificat se pune chestia așa: moțiunea se votează cu cererea de a se lua în considerare salariul de bază gradat, iutându-se de împrejurarea de mai sus. Plusul de salariu ce se spera dela școlile de adulți, s'a dovedit a fi un *pium desiderium*.

Al doilea motiv, care pledează pentru luptă unică, despărțită, e structura școlii primare care nu are în vedere *uzina de funcționari* în care s'a transformat, din păcate școala secundară și superioară. Școala primară stârue și acum pe calea, pe care a fost creată, a culturai și numai a culturii. Opinia publică e pe partea celor cari eliberează certificat de intrare în bugetul statului ori în instituții în legătură cu statul și uită cu totul de existența unui facator cultural pur fără alte anexe cum e școala primară. Guvernul la rândul său e târit cu preferințele încotro îl duce opinia publică. Acesta e secretul puținelor satisfacții ce le are școala primară. Un singur om am avut care a sucit opinia publică în direcția curat culturală: *Spiru Hurel*. Nu vi-se pare că azi, când învățătorul, din lipsă de căldură în clasă, incede lecțiile la 11 ore și când școala secundară și superioară are grijă, certificatelor, *ne adâncim în incultură?*

Iată ce reflecții ai cu prilejul unui minuscul ajutor dat învățătorului, care frământă gânduri melancolice și așteaptă zorii zilei celei binecuvântate.

Carpatin

După congresul general.

* Congresul corpului didactic, convocat pe zilele de 6, 7 și 8 Decemvrie a. c. s'a terminat fără să se recurgă la măsura extremă, preconizată în discuțiuni. Învățătorii și profesorii s'au despărțit cu hotărârea de a se reintoarce la catedrele lor și de a aștepta până la votarea bugetului, urmând ca biroul să-i convoace din nou, dacă nu se va obține rezultatul dorit.

Este o decizie înțeleaptă, care va fi de sigur salutăată cu bucurie de opinia publică. Toată lumea e de acord cu cererile corpului didactic și dorește cât mai deplina lor realizare

* * *

* Guvernul luând în considerare cererea dreaptă formulată de către corpul didactic, a hotărât să facă cele mai mari sacrificii, pentru a satisface, cel puțin în parte, pe cei mai nevoiași dintre membrii corpului didactic.

Ca atare, d. Virgil Madgearu, a reușit să facă economii de 50 milioane la alte posturi. De asemenea și celelalte ministere au făcut cele mai mari eforturi spre a realiza în total suma de 106 milioane, pe care guvernul a pus-o la dispoziția d-lui prof. Costachescu, ministrul instrucției.

Din această sumă se va da învățătorilor primul punct din gradațiile cerute.

* * *

* Delegația aleasă de congres (d-nii Dragomir Hurmuzecu, profesor universitar; Grigore Forju, profesor secundar și D. V. Toni, institutor-preș. asoc. învă.) s'a prezentat mai întâi după congres în audiență la D. Prim-ministru Iuliu Maniu, căruia i-a arătat doleanțele corpului didactic. D. Prim-ministru a recunoscut dreptele cereri ale corpului didactic și a promis, că va mijloci ca după posibilitate aceste cereri să fie satisfăcute.

* * *

* Delegația sus amintită s'a prezentat în 15 a.l. c. domnilor președinți ai Corpului legiuitor.

Au înmănat domnilor lor moțiunea congresului, le-au expus situația gravă și fără de egal a corpului didactic și fără de insuficiența sumei acordate le-au cerut să intervie cu toată autoritatea ce au pe lângă membrii parlamentului pentru ca prin buget se se realizeze reintrarea în lege și pentru profesorie.

Ambii președinți au declarat că sunt incredințați de dreptatea și legalitatea cauzei noastre și au asigurat că vor interveni în sprijinul ei.

* * *

* Până la punerea sub tipar a revistei noastre nu ne-a mai parvenit nici-o știre în aceasta chestiune. Se speră, că în fine, pe lângă toată criza acută, se vor găsi bani pentru îmbunătățirea situației materiale a bieților noștri învățători. *Cronicar.*

Cărți și Reviste.

In țara toamnei.

— poezii de Basil Gruia —

Ne-a procurat, de sigur, mare bucurie sufletească placheta de versuri elegantă a tinărului Basil Gruia, fost unul din cei mai buni elevi ai liceului nostru, azi student la Cluj.

Sunt versuri cristaline, avânturi simpatice spre „excelsior“ reflexii sugestive, nostalgia unei copilării apropiate, in aceste rapsodii înlăcrimate ale unui început de toamnă.

Și acordurile aceste plac, dau frumoase nădejdi pentru un viitor literar, dacă autorul va pune pe primul plan al preocupărilor sale: *visul și dăltuirea lui în forme cât mai desăvârșite.*

Acolo unde însă poetul caută să placă nouilor concepții de după războiu, acolo unde caută motive stridente, mănieri de revoltă sau expresii de-un naturalism exagerat — versul scade, reflexia arată ceva forțat, iar conturul pierde din acea puritate de simțire, pe care ne place s'o credem nealterată încă în sufletul poetului.

Să rămână poetul la cântul ciocârliei, să se avânte spre raza de soare pură, să-și cânte Mureșul și satul, colindele căminul părintesc, căci le cântă așa de impresionant, așa de plăcut și din ele se va putea încheia când-va și o poezie personală, și de sigur binevenită în literatură.

Căci o spunem hotărât: dar dela Dumnezeu este, frumos și mult promițător.

Ovidiu Hulea

Aritmetica în anul prim de școală.

Câtă deosebire între „Computul cu cifre” de acum 35 de ani și între Aritmeticele de acum!

Dacă acum 35 de ani s'ar fi încercat cineva să facă „Comput” în școală, în clasa I cu altceva decât cu, puncte, cruciulițe și linii ar fi fost considerat ca un profanator al acestui obiect de învățământ, ca un profanator al științei în general, ca un ușuratic, căruia nu-i place să facă muncă serioasă, ci numai să se joace. Deaceia și Aritmeticele de pe atunci erau încărcate cu foarte multe definițiuni și reguli și cu foarte puține exemple.

Contrar celor de atunci, Aritmeticele de acum sunt cari de cari mai atrăgătoare prin ilustrațiunile cele mai variate posibil. Un lucru aceasta cum nu se poate mai nimerit pentru mintea fragedă a începătorului. Numerii sunt înfățișați în ele atât de concret, încât copilul învață a socoti aproape singur.

Rămâne însă ca învățătorul să nu se folosească numai de carte, ci însuși prin desemn făcut la tablă să predea cele 4 operațiuni în cadrul numărilor până la 10 în sensul cărții ce o are și elevul.

Tot ce aș mai adauge eu, mai cu seamă la desemnul învățătorului, ar fi ca la tablă să nu se calculeze numai cu obiecte singuratică ca d. e. Câte mere am desemnat eu pe tablă? câte am șters? câte au mai rămas? Sau: Câte pahare am desemnat aici? Câte aici? Cât fac atâtea și cu atâtea? etc.

Eu pe lângă aceasta mai iau și alte acțiuni din viața de toate zilele, se înțelege acțiuni cari prin desemn se pot ușor fixa pe tablă. Am constatat, că prin aceste acțiuni, elevii sunt și mai

atenți ca la desemnarea obiectelor singurale. Eu am pentru fiecare număr până la 10 câte o astfel de poveste".

În cele următoare voi arăta câteva din ele, cari se pot executa și de către colegii mai puțin îndemnatici în desen.

Pentru *numărul 4*. Se desemnează pe tablă două sălcii. Vin pe rând o vrăbie, mai una, până se fac patru. Se ceartă. Una fuge în cealaltă salcie. Mai fuge una. Încă una. Se înțelege că în tot timpul cât învățătorul desemnează sau șterge se *calculează*. Terminată înfățișarea acestei acțiuni pe tablă, se calculează abstract, însă tot cu vrăbiile din poveste, apoi se fac socoteli în scris.

E de sine înțeles că cu această lecțiune nu s'a terminat cu numărul 4. În altă oră se va lucra cu bețișoare, pietricele, mașina de calcul, — când urmează plictiseala, urmează și

Numărul 5. Pentru acest număr am o poveste cu un măr, 5 mere, un copil și o scară cu 5 cuie; iato:

E toamnă târziu. Ionel după ce a ieșit dela școală, s'a dus în grădină. Acolo, în mărul cel mare vede un măr. (Învățătorul desemnează în câteva linii puternice — chiia și cu latul cretei — pomul, apoi câte un măr până la 5.) Trunchiul fiind înalt, Ionel nu se poate sui. Ia scara. Ea are 5 cuie. Se suie numărând. Cu parul doboară câte un măr. Trei cad deoparte a trunchiului, două de alta. El are un coș mic. Pune tot câte un măr în coș. Se întâlnește cu sursa, îi dă și ei. Iată câte probleme sunt în această „poveste” desemnată la tablă. În tot timpul se va calcula; terminată povestea, ea se va reproduce, — se înțelege, că numai prin întrebări — în mod abstract, făcându-se de astădată operațiunile adunării și scăderii și în scris.

Un alt număr:

O găină ouă în fiecare zi câte un ou. La 6 se oprește; vrea să clociască. Alta face asemenea, dar se oprește la 3. Nana Mărie împreună ouăle. (Desemnul simplu: un cuiar cu 6 ouă, unul cu 3 se împreună. Găina clocește pe ele deci nu se mai văd.) Însă peste 3 săptămâni iată iese un pui (două cercuri: unul mai mare, corpul, altul mai mic, capul; apoi ciortul și ochiul; iese altul și altul până la nouă. Unii stau deoparte a cuiarului, alții de alta. Calculații câte vrem și câte ne trebuie.

Dela 10 în sus găsim mai cu greu astfel de povești, cari să se poată și desemna repede. Dacă însă s'a lucrat cu lut, merele, perele, pisicile, păsările etc. ne sunt un bun material de calculat și foarte concret, mai concret decât mașina de calculat, care își are rostul dela 20 în sus. Cu toate acestea nu-i permis s'o neglijem nici până aici.

În cele premergătoare n'am avut intenția să dau ceva bineînțeles, ci mai mult am slevat ideia „poveștilor” prin desen, lăsând fantasiei colegilor mai tineri curs liber de a

inventa cât mai multe povești, schițate cu ușurință pe tablă.

În felul aceasta facem ca sufletul copilului să fie în continuu vioiu și activ.

Vasile Zdrenghea
inv-dir.

Viața unei cooperative.

Un propagandist al cooperăției se prezintă în sat cu geanta cu scrisori subsuoară cu mult entuziasm în suflet, răscolește pe frunzații satului, cari la rândul lor sunt electrizați de frumoasele cuvinte ale cooperătorului, de nobilele lui intențiuni. Azi a nu înțelege să trăești în cooperăție, trebuie să fi retrograd ori să porți pecetea unui indiferentism acut.

Se pune treaba la cale, cuvenitul proces-verbal se încheie iscălit de toți fondatorii în număr de 80 de membri, cari au iscălit capital social în suma de 150 mii, și-au vărsat pe loc 80 mii.

Cooperatorul propagandist e pe deplin mulțumit și se de-parteează cu cele mai bune impresii pentru viitorul cooperăției românești.

Președintele, preotul ori învățătorul, cu 80 mii în buzunar caută pe angrosiști să cumpere marfă. De aici încolo începe calvarul. Negustorul angrosist din două vorbe pricepe cum stau lucrurile, are de lucru cu oameni neinițiați, servește bine odată de două ori, a treia oară dă marfă proastă cu preț urcat, dacă împrejurările cer să i-a marfă în credit aservirea cooperativei e completă și angrozistul își face de cap, ruina cooperativei începe de aici și se continuă cu mânăuirea marfurilor care e păstrată și vândută de un sătean mai răsărit care însă nu are deunde să cunoască tainele comerțului. I-se strică unele marfuri, el e tentat să dosesească marfuri ca să-și acopere pagubele ce rezultă din lipsă de cunoștință a mânăuirii mărfurilor.

Se dă, nu-i încătrău, marfa pe credit, care credit rămâne, greu se face bani gata, cooperativa e silită la împrumut cu dobânzi mari, profitul e mic, tot mai mic, vin pierderi, însuflețirea a trecut, cooperativa e o belea de care membri ar voi să se descotorosească. Le aduc învinuiri, se iscă certuri, se fac dușmânii, tot capitalul e pierdut, consiliul de administrație mai acopere din buzunarul membrilor o sumă de foarte multe ori mai mare decât tantiema ce a incasat-o în primii ani de funcționare.

Nici propagandistul nu e cruțat în proboziri și clasificări.

Centrala cooperativei operează și lichidează. Ea însă trebuia să intervină mai din vreme.

Să facă aprovizionarea în întregime, însă să nu practice un comerț de stat, pentruca conducătorii cooperativei să nu fie

expuși la exploatarea angroșiștilor streini și agenților fără scrupul.

Centrala să fi avut un vânzător măestru, care să fi stat în sat câteva săptămâni să inițieze pe conducători în studiul mărfurilor.

Centrala să aibă grija de a nu se compromite ideea cooperăției.

Toma Cocișiu.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Obiect: *Achilarea abonamentelor pentru revista „Vatra Școlară”*.
No. 4321—1929.

Vă trimitem spre executare urgentă copia ordinului Inspectoratului No. 24966—1929.

„Prin No. 1-3—1929, al revistei „Vatra Școlară” a acestui inspectorat s'a făcut comunicare tuturor școalelor despre obligațiunea ce ni-am luat-o, de a tipări Nr. următor întru amintirea celui ce a fost primul director al Regiunii Sibiu: mult regretatul Andreiu Bârseanu. Pentru realizarea urgentă a acestei obligațiuni, este nevoie ca în cel mai scurt timp să se achite abonamentele la numita revistă, atât cele restante, cât și cele din anul școlar în curs.

Binevoii, Vă rugăm, a pune în vedere comitetelor școlare și direcțiilor școalelor, să înainteze urgent aceste abonamente. Sperăm să fie achitate până la 31 Decembrie a. c.

Obiect: *Dispensă dela cursuri pentru elevii de confesiunea reformată și luterană.*

No. 4275—1929

În temeiul ordinului Onor. Minister No. 165.692—1929, avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că în ziua de 31 Octombrie a fiecărui an, elevii de confesiune reformată și luterană, sunt dispensați dela cursuri.

Obiect: *Examen de capacitate pentru științele agricole din învățământul normal.*

No. 3725—1929

În temeiul ordinului No. 144.485—1929, Vă facem cunoscut, că Ministerul a dispus, ca în luna Ianuarie 1930 să se țină un examen de capacitate pentru științele agricole din învățământul normal. Acest examen va consta din materia de licență ce se face la Universitate și în școlile speciale de agricultură cu caracter universitar.

Candidații cari posedă titluri și doresc a trece acest examen pot înainta cererile însoțite de acte la Minister.

Obiect: *Colaborarea cu instituțiunile Caselor Naționale.*
No. 4313—1929

În temeiul ordinului No. 137.796—1929, Vă facem cunoscut, că conform dispozițiunei cuprinse la p. 3, din ordinul Ministerului No. 114.536—1929, comunicat cu ordinul nostru No. 22237—1929, Ministerul autorizează școalele de toate gradele să colaboreze pe tărâmul cultural cu instituțiunea Caselor Naționale și îngăduie corpului didactic, ca acolo unde există o mișcare culturală întreprinsă de Casa Națională locală, să-i dea tot sprijinul.

Revzor, *M. Sasu.*

Tablou

de sumele ce trebuiesc achitate imediat de către membrii societății de ajutorare reciprocă în caz de moarte.

36. Emil Muntean și soția	Sântimbru	Lei	500
37. Emilia Neagoie	Siremțiu	„	250
38. Teodor Trifa	Alba-Iulia	„	200
39. Alexandrina Trifa	„	„	200
40. Aurora Dicu și soțul	„	„	500
41. Ana Marcu	„	„	250
42. Petru Petringenar și soția	Zlatna	„	100
43. Olimpia David	„	„	50
44. Emenoil Scrobote și soția	„	„	100
45. Victoria Popescu	„	„	50
46. Aurelia Fodorean	„	„	50
47. Ioan Rusan	Ampoita	„	50
48. Antoniu Constantin și soția	Bucerdea	„	100
49. Amos Opriș și soția	Pătrângeni	„	100
50. Nicoară Sabin și soția	Craiva	„	100
51. Ion Giurca „ „	Ighiu	„	100
52. Petru Varvara „ „	Poiana Amp.	„	100
53. Elena Popescu	Șard	„	150
54. Nicolae Stoica și soția	Vințul de jos	„	500
55. Ion Tănase „ „	Bărăbant	„	500
56. Dumitru Ionaș „ „	Berghin	„	700
57. Augustin Dura „ „	Blandiana	„	500
58. Galacteon Bica „ „	Cioara	„	500
59. Virgil Bica „ „	„	„	500
60. Virgil Bran „ „	Ciugud	„	500
61. Victoria Bran	Dâmbar	„	250
62. Mihail Gherman și soția	Ghirbom	„	500
63. Ilie Terchilă „ „ (Va urma)	Tărtăria	„	500

Societatea de ajutorare

Confirmă primirea următoarelor sume: 1.) Aug. Ocnean și dna. 200 Lei. 2.) Galacteon Bica și dna. 200 Lei. 3.) Emil Timbuș și dna. 200 Lei. 4.) Veturia Anca 100 Lei. 5.) Victoria Raceu 250 Lei. 6.) Nicolae Cristean și dna. 200 Lei. 7.) Virgil Ilian și dna. 200 Lei. 8.) Ernest Jonescu 300 Lei. 9.) Joan Irimie 200 Lei.

Diverse

Japonia și învăământul nostru primar

Eri dim. s'a prezentat la ministerul de instrucție, direcția învățământului primar un domn delegat al legăției japoneze din Capitală și a cerut să i se pună la dispoziție unele date în legătură cu învățământul nostru primar.

Astfel a cerut să i se alcătuiască o colecție de lucrări ale elevilor de clasele primare băieți și fete.

A insistat în deosebi asupra lucrărilor de desen, calligrafie, lucru manual, broderii și lucrări de geografie.

Aceste lucrări vor trebui să aibă arătarea numelui elevului, clasa respectivă, vârsta și școala căreia aparține.

Delegatul a cerut să se întrunească așa fel colecția încât ea să cuprindă și cele mai bune și cele mai rele lucrări.

Această colecție e necesară legăției pentru studii comparative, și ministerul instrucției a luat măsuri ca ea să fie întocmită delegăției japoneze imediat dupe sărbători.

*
*

Reducerile cu 50 la sută pe C. F. R.

Pe viitor cu o reducere de 50 la sută și plata efectivă, vor fi transportați:

*
*

1. Funcționarii statului, înscriși în bugetele ministerelor, câte 12 călătorii simple anual.

2. Soțiile și copiii minori ai acestor funcționari, câte șase călătorii simple anual.

3. Pensionarii statului, copiii minori și soțiile, câte 6 călătorii simple anual.

Toate aceste călătorii se vor face pe bază de carnet de identitate.

ȘTIRI.

Sărbători fericite dorim tuturor colaboratorilor și abonaților noștri.

* Salarele de pe luna curentă au fost ordonanțate încă din săptămâna trecută și avem cunoștință că de astădată se vor și putea achita imediat.

* Vacanțele școlare pentru sărbătorile Crăciunului vor începe Sâmbătă seara 21 Decembrie și vor dura până în 8 Ianuarie 1930 orele 8 dimineața.

Cooperativa

Invățătorilor din județul
Alba,

sediul Aiud s'a aprovizionat de săr-
bători cu un stoc mare de

Stofe

Șifoane

Barchete

Flanele

Gloturi

Zefire

Cămeși

Gulere

Cravate

Batiste

Ciorapi

Mănuși

Prețuri extrem de scăzute!

Condiții de plată foarte avantajoase.

SUMARUL

ANULUI AL V-lea.

- Barbu T.** Fapte îmbucurătoare. 91.
- Bădilă Gr.** Impresii și recenzii de actualitate. 130.
- Bobircă T.** Invățătorul ca factor cultural. 163.
- Bogdan N.** Din activitatea extrașcolară. 69.
- Brătoiu Tr.** Muzica sau cântul — influința lor. 36. Limba Română ca factor al intrucțiunii și efectul ei în cultura poporului. 103.
- Breazu I.** Poveștile. 19. Iar situația noastră. 99. Sectele religioase. 132. Pe marginea unor promisiuni. 149. Nașterea lui Iisus. 308.
- Buzatu N. Const.** Prin obscuritate o rază de lumină. 45. Invățătorul ca factor politic. 93.
- Calendarul Sătenilor.** Cât au economisit școlarii din Praga în 1928. — 27.
- Carpatin.** În chestia salariilor. 12. Îmbunătățirea salariilor. 311.
- Cărți și reviste.** 72. 120. 208. 215. 287.
- Ciungan Ier.** Gimnastică sau educație fizică? 18. Bugetul unui învățător începător 291.
- Cocișiu T.** Experiența lui A. Ferrière. 3. Școala activă. 17. Metodul Decroly. 42. Ofensiva cărții. 50. Analfabetismul. 65. Pentru ziua arborilor. 83. Spre practica școlii active. 118. Ceva de necrezut 119. Parlamentarii noștri. 121. Producția. 129. Încercări practice în domeniul școlii active. 137. 146. 159. 179. La ora de aritmetică. 142. Buletinul școlii active. 227. La situație. 257. Plugarul luminat. 275. Revendicările învățătorilor. 281. Parlamentarii învățători. 297. Viața unei cooperative. 316.

- Dr. Cristea Miron**, patriarhul României: Chemare de „Ziua Eroilor”. 145.
- Cronicar**. Activitatea extrașcolară. 28. 135. 174. Cerc cultural. 62. Dela conf. corpului didactic din Căpâlna. 86. In-crestături. 210. După congresul general. 312.
- Dobre I.** In jurul articolului „Două mentalități”. 157.
- Duvlea A.** Congresul învățătorilor ardeleni. 7. Creați școlii ac-tive condițiile dezvoltării ei integrale. 34. 59. 84. 124. 140. 155. 172. 196. 229. 246. 252. 268. 292. 307. Ve-stea tristă. 68. Ziua învierii, popoarelor să ne luminăm. 101. Trei copilaș fără tată. 136. Iulian Anghel. 282.
- Eremia I. C.** Controlarea școalelor. 283.
- Henția S.** Sacrificii. 75. Doua mentalități. 89. Lămurire. 150.
- Hulea O.** Pe urmele Lui. . . 97.
- Ierciu.** Ochiul în învățământ. 300.
- Ionaș R.** Invățătorii tineri. 169. Incurcături. 253.
- Lalu N.** La noi și aiurea. 147. Comentarii pe marginea articolu-lui „Invățătorii tineri”. 195. Efluvii primăvăratice. 218.
- Magda D.** Cuvânt funebral. 61.
- Muntean Georgina.** Discurs de deschidere. 25. Școala activă în practică. 66.
- Opincariu P.** Ortografia și mijloacele ei de predare în școala primară 180. 199.
- Partea oficială**, aproape în fiecare număr.
- Participant.** De ale cercurilor culturale. 70.
- Pașca E.** Amaruri dăscălești. 134. Dela cercurile culturale. 139 Prin lumea necazurilor. 167.
- Petringenar P.** Invățătorii și Unirea. 161.
- Pitic I.** Invierea lui Hristos e. învierea lumii. 109.
- Popa Aurora.** Lăcrămioarele. 219. 226.
- Popescu Gh.** Necesitatea pentru învățătorul tânăr de a păstra oarecare rezervă față de frunțașii satului până le cu-noaște sufletul. 244. Din greutățile și îndatoririle noa-stre. 275. Momente de emoție. 289.
- Radu Manoiliu.** Politică? Da. 233.
- Raportor.** Adunarea gen. a Com. școlar județean. 118.
- Raica I.** Mijloacele prin care învățământul devine educativ. 258. 266.
- Rațiu A.** Invățătorii in parlament. 74.
- Revista Școlii.** Informațiuni și comentarii. 12.
- Sasu M.** In anul al V-lea. 1. Adunările asociației de înmorm. 10. Plătirea salarelor învățătoarești. 33. Ridicarea sate-

lor. 41. Invățătorii și politica. 49. † Anghel Luca. 53. „Ziua Temperanței”. 57. Retribuția invățătorilor noștri. 73. Ne trebuie școală primară. 81. † Ion Sava. 113. La Alba-Iulia. 153. Adunarea asociației noastre. 117. Adunarea și excursia noastră. 193. Începutul anului școlar. 209. Surplus de invățători. 217. Plata salariilor 225. † Iulian Anghel. 265. Societatea noastră de ajutorare. 273.

Știri, aproape în fiecare număr.

Șuteu A. Cât profităm din cetit. 261.

Zdrenghea V. Din durerile invățătorilor ardeleni. 11. Ochiul în serviciul scris-cetitului. 241. 249. Școala intelectuală și școala activă. 298. Aritmetica în anul prim de școală. 314.

